

Sort dels mestres

MARC ANTONI ADELL
Doctor en Psicologia

DELS MESTRES D'ABANS I D'ARA, vocacionals, competents, dedicats, sensibles a la llengua i al País. Com els que s'integren en el projecte de la Federació d'Escola Valenciana que, a les seues escoles i instituts, desenvolupen una tasca meritòria, en ocasions contracorrent, perquè la mateixa Conselleria d'Educació, lluny d'afavorir la valencianització del sistema, amb un bilingüisme equilibrat, s'encabota a castellanitzar-lo de forma sectària i degradar-lo amb la indiferència, quan no amb l'absència descarada de suport i mitjans. I així ens «llueix», que estem a la cua dels rànquings de qualitat educativa de tot l'Estat i d'Europa.

Per això ara, en el context dels 75 anys de les Normes de Castelló, seria injust deixar de retre homenatge als mestres benemèrits, que protagonitzaren aquella renaixença pedagògica «d'abans de la guerra»: els Carles Salvador, els Enric Soler i Godes, els Antoni Porcar... i tants d'altres que feren de la seua vocació pedagògica una autèntica vocació cívica, en favor de la llengua i del País, en sintonia amb els moviments pedagògics més renovadors de l'Europa del moment i dels seus representants més significatius: Decroly, Montessori, Freinet..., que feren grans aportacions a la pedagogia renovada, amb el lema «una escola de la vida i per a la vida»: els «centres d'interès», l'educació dels sentits, els

materials didàctics renovadors i suggerents –la «impres-
ta» entre ells–, l’aprenentatge des de l’experiència i coope-
ratiu, l’amor a la natura, sense oblidar la formació moral
del caràcter... I tot això des de la persuasió i no la imposi-
ció. Els principis de l’escola nova es troben en la declaració
de la *Ligue Internationale de l’Education Nouvelle*, fundada a
Calais en 1921 i foren el «catecisme» d’aquells mestres bene-
mèrits en els quals la llengua, la nostra llengua, ho amara-
va tot. I no només a l’escola, sinó en el context social, cultural
i científic del moment, amb la col·laboració institucional
–al més alt nivell–, en la signatura de les Normes del 32 –de
les quals enguany commemorarem el 75è aniversari.

Hereva d’aquells mestres benemèrits, és la Federació
d’Escola Valenciana, que promou les «línies» en valencià,
afavoreix la creació literària amb els premis «Sambori»,
fomenta la participació social i ciutadana, organitza les
«trobades» arreu del País, treballa el voluntariat lingüístic,
per integrar els nouvinguts. A més, en els darrers anys l’en-
titat ha eixamplat el seu radi d’acció a la normalització
lingüística en l’àmbit social: educació, música, cinema, lite-
ratura, cultura popular, multiculturalitat, voluntariat, soste-
nibilitat i democràcia participativa... Les Trobades d’Escoles
en Valencià –per exemple–, són aplecs lúdics i reivindica-
tius que han esdevingut el projecte amb més ressò de l’en-
titat, que han reunit en alguna de les seues edicions fins a
220.000 persones, entre alumnes, mestres, familiars i públic
addicte. Una trobada és, en l’actualitat, la manifestació
popular més important d’estima per la llengua, al nostre
País. Les trobades són un invent valencià únic a Europa i
segurament a la resta del món.

Perquè l’escola en valencià equival a escola de qualitat
pedagògica i humana, on l’alumnat apareix com a centre
d’atenció i dedicació, l’activitat escolar com a eina per obrir
i desenvolupar el pensament, la motivació esdevé el motor

que fa les tasques més atractives i la llengua no només es treballa a tot el currículum, sinó que es fa present amb un ús social i comunicatiu habitual i amb els millors resultats acadèmics. Perquè totes les investigacions han confirmat que els alumnes escolaritzats en la nostra llengua no només són els autènticament bilingües –fins i tot amb millors notes en castellà que els mateixos castellanoparlants–, sinó que, en la resta d'assignatures, esdevenen alumnes avantatjats.

És per això que en el 75è aniversari de les Normes de Castelló de 1932, que significaren l'adopció al País Valencià dels criteris científics ja avalats a la resta del territori catalanoparlant, tenim una magnífica oportunitat de retre homenatge a aquells mestres benemèrits de la generació dels anys 30 –bona part d'ells castellanencs–, que se significaren per la seua preparació científica i pedagògica i per la seua sensibilitat envers la llengua i el País. I als seus hereus de la Federació d'Escola Valenciana. Als uns, el record agraït i als altres, l'encoratjament per seguir endavant, per guanyar el millor futur per als nostres infants i joves.

El Dissabte, 14 de desembre de 2007, p. 20.